

Sygn. akt III A Ua 1516/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun
Sędziowie:	SSA Irena Różańska-Dorosz SSA Janina Cieślikowska (spr.)
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu

z dnia 9 września 2011 r. sygn. akt V U 422/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala.

II. nie obciąża wnioskodawcy kosztami procesu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 września 2011 r. Sąd Okręgowy w Opolu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 13 stycznia 2011 r. i od dnia 3 grudnia 2010 r. przyznał Z. S. prawo do emerytury w trybie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do powyższej emerytury Sąd przyznał w związku z dodatkowo uznaną pracą w warunkach szczególnych wykonywaną w okresie:

- od 9.03.1972 r. do dnia 31.12.1972 r. w(...)w B.,
- od 11.01.1973 r. do dnia 17.03.1976 r. oraz od 14.06.1976 r. do dnia 31.03. 1979 r. w (...) S.A.,

- od 2.04.1979 r. do dnia 31.05.1980 r. w Zakładach (...) w B.,
- od 25.03.1984 r. do dnia 31.03.1989 r. w Zakładzie (...),
- 15.04.1992 r. do dnia 30.12.1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) w B..

Prawo do emerytury przyznał Sąd po złożeniu wniosku o przekazanie środków z Otwartego Funduszu Emerytalnego za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu Państwa.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca, ur. 3.12.1950 r., złożył w dniu 12.11.2010 r. w Organie Rentowym wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Organ Rentowy uznał, że na dzień 1.01.1999 r. wnioskodawca posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie kontynuuje zatrudnienia, nie przekazał zgromadzonych środków na dochody budżetu Państwa.

Wnioskodawca w warunkach szczególnych przepracował sporne okresy:

- od 9.03.1972 r. do dnia 31.12.1972 r. w (...)w B.,
- od 11.01.1973 r. do dnia 17.03.1976 r. oraz od 14.06.1976 r. do dnia 31.03. 1979 r. w (...) S.A.,
- od 2.04.1979 r. do dnia 31.05.1980 r. w Zakładach (...) w B.,
- od 25.03.1984 r. do dnia 31.03.1989 r. w(...), 15.04.1992 r. do dnia 30.12.1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) w B..

Brak wcześniejszej rezygnacji z członkostwa w OFE nie stanowi przeszkody do przyznania świadczenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji, wskazując na podstawę prawną rozstrzygnięcia, a to: art. 184 ust. 1, art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zmian.), § 2 ust. 1, § 3, § 4, § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zmian.), wykaz A dział IV poz. 40 pkt. 1, dział VII poz. 11 pkt 1 i 2 zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 3.08.1987 r., wykaz A dział X poz. 10 pkt 7, wykaz A dział X poz. 1 pkt 1, pkt 3 i pkt 9 zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. (Dz.Ur. Nr 2 poz. 4-5), przyjął, że sporne okresy pracy w szczególnych warunkach są potwierdzone świadectwami pracy wydanymi przez pracodawców i znajdują oparcie w aktach resortowych wyżej wskazanych.

Wnioskodawca ukończył 60 lat, posiada ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 17 lat pracy w warunkach szczególnych i nie pozostaje w zatrudnieniu.

W ocenie Sądu I instancji kwestię członkostwa w OFE i przekazania zgromadzonych środków na dochody budżetu Państwa Organ Rentowy nie uznał za przeszkodę w przyznaniu emerytury, jeśli wypełniony zostanie stosowny wniosek. Stąd też – jak twierdzi Sąd Okręgowy – wnioskodawca spełnił przesłanki do nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Z wyrokiem tym nie zgodził się Organ Rentowy wywodząc apelację, w której zarzucił naruszenie:

- prawa procesowego w sposób mogący mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:
- art. 233 § kpc i art. 227 kpc poprzez wadliwe ustalenie stanu faktycznego polegające na nieuzasadnionym przyjęciu, że wnioskodawca pracował przez wymagany do nabycia prawa do emerytury okres – stale i w pełnym

wymiarze czasu pracy na stanowiskach w warunkach szczególnych, podczas gdy ze zgromadzonych w sprawie dowodów tenże fakt wcale jednoznacznie nie wynika;

- prawa materialnego, tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez błędne jej zastosowanie i niesłuszne przyjęcie, że wnioskodawca jest uprawniony do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych począwszy od 3 grudnia 2010 r. – z uwagi na błędne zaliczenie wnioskodawcy do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach okresu pracy w Zakładzie (...), pomimo że w rzeczywistości wnioskodawca nie posiada wymaganego okresu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze na stanowisku pracy w szczególnych warunkach, a także pomimo że w sprawie brak dowodu, że wnioskodawca złożył wniosek o przekazanie środków z OFE za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu Państwa;
- art. 100 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przez błędne i niekonsekwentne ustalenie daty, od której przyznano prawo do emerytury.

Wskazując na powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy,
- zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Rzeczą podstawową w sprawie było wykazanie przez wnioskodawcę wszystkich przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, przy czym niezbędnym jest, by te przesłanki wystąpiły łącznie. Brak spełnienia którejkolwiek z nich stanowi o braku prawa do świadczenia.

Przesłanki te są określone w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zmian.).

Jednym z nich (art. 184 ust. 2 ustawy) jest, że emerytura której domaga się wnioskodawca, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu Państwa.

Wnioskodawca we wniosku o emeryturę z dnia 12.11.2010 r. wskazał, że jest członkiem OFE (pkt II ppkt 2 wniosku), a następnie nie wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu (pkt II ppkt 3 wniosku).

Jednocześnie we wniosku w dziale „informacja” znajduje się pouczenie dotyczące przedmiotowych uregulowań (dział „informacja” pkt 6).

Błędnym jest zatem wniosek Sądu I instancji, że w przedmiotowym stanie faktycznym nie jest przeszkodą w przyznaniu prawa do emerytury brak wniosku o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa za pośrednictwem Zakładu.

W każdym razie wniosku takiego wysnuć nie można z treści pisma ZUS z dnia 8.06.2011 r., pismo powyższe wskazuje na wymaganą prawidłową treść wniosku o prawo do emerytury i wymóg oświadczenia woli co do rozporządzenia środkami zgromadzonymi w Otwartym Funduszu Emerytalnym. Jest tam wyraźne wskazanie, że brak wcześniejszej rezygnacji z członkostwa w OFE nie stanowi przeszkody w przyznaniu świadczenia, ale należy w sposób przewidziany w art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS rozporządzić zgromadzonymi w OFE środkami.

Wnioskodawca, jak już wyżej podniesiono, nie złożył wniosku o przekazanie zgromadzonych środków w OFE na pośrednictwem ZUS na dochody budżetu Państwa.

Stąd też nie została spełniona jedna z przesłanek do nabycia prawa do wnioskowanej emerytury, co jak już wyżej podkreślono, przesądza o braku uprawnień do dochodzonego prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W tym miejscu podkreślić należy, że niedopuszczalnym było przyznanie przez Sąd I instancji wnioskodawcy prawa do świadczenia pod warunkiem ziszczenia się wyżej omawianej przesłanki, gdyż jak wyżej wskazano wszystkie ustawowe przesłanki muszą być spełnione łącznie .

Zupełnie zaś niezrozumiałe jest przyznanie prawa od określonej daty, gdy jednocześnie jest wskazane przyszłe – ewentualne spełnienie warunku.

Jak już wielokrotnie wyżej zostało podniesione, aby nabyć prawo do wnioskowanej emerytury, brak spełnienia jednego z warunków stanowi o braku prawa do świadczenia, co oznacza dalej, że ustalenia merytoryczne Sądu I instancji co do wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie podlegają kontroli Sądu Apelacyjnego, bowiem nie wiążą one Organu Rentowego w postępowaniu z ewentualnego nowego wniosku o prawo do świadczenia.

Stąd też, skoro apelacja jest zasadna, zaskarżony wyrok podlegał zmianie w oparciu o art. 386 § 1 kpc poprzez oddalenie odwołania.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 108 kpc w zw. z art. 102 kpc.